

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

 Н. М. Бобух
(підпис)

26 червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	«Німецька мова: практична граматика»
освітня програма/ спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська (назва)
спеціальність	035 Філологія (код, назва спеціальності)
галузь знань	03 Гуманітарні науки (код, назва галузі знань)
ступінь вищої освіти	бакалавр (молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена й
рекомендована до використання в освітньому процесі
на засіданні кафедри української, іноземних мов та
перекладу.
Протокол засідання кафедри від 26 червня 2025 р., № 11.

Полтава – 2025

Укладач програми:

Савченко А. В., асистент кафедри української, іноземних мов та перекладу
Полтавського університету економіки і торгівлі.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
спеціальності 035 Філологія
ступеня бакалавра

к. філол. н., доцент

 В. Л. Іщенко

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	6
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів.....	12
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	14
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	14

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни
«Німецька мова: практична граматики»

Пререквізити: ОК «Практичний курс другої іноземної мови і перекладу (німецька)» (1, 2 курси).
Постреквізити: ОК «Практичний курс другої іноземної мови і перекладу (німецька)» (4 курс).
Мова викладання – німецька, українська
Статус дисципліни – вибіркова дисципліна професійної підготовки
Кількість кредитів за ЄКТС – 5
Курс/семестр вивчення – 3/2
Денна форма навчання:
Кількість годин – загальна кількість: 150
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 60
- самостійна робота: 90
- вид підсумкового контролю: залік
Заочна форма навчання:
Кількість годин – загальна кількість: 150
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 12
- самостійна робота: 138
- вид підсумкового контролю: залік

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета навчальної дисципліни – ознайомлення студентів із граматичною системою німецької мови; формування умінь щодо розпізнавання, розуміння та відтворення граматичних форм усно та письмово; ознайомлення з типологічними особливостями німецької мови; комплексне вивчення граматичних будов німецької мови; встановлення спільних рис та відмінностей

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні
результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти студент
- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПР 1). - Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР 2). - Організовувати процес свого навчання й самоосвіти (ПР 3). - Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів (ПР 7). - Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності (ПР 10). - Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному,	- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 3). - Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК 5). - Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6). - Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК 9). - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 11). - Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань (ЗК 8).

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти студент
нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя (ПР 14). Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (ПР 17).	

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

- Тема 1.1.** Verb, Personalpronomen, Nomen
- Тема 1.2.** Wortstellung - Hauptsatz / Fragesatz
- Тема 1.3.** Kasus: Nominativ, Genitiv, Dativ, Akkusativ
- Тема 1.4.** Nomen: Genusregeln . Nomen: Komposita
- Тема 1.5.** Untrennbare und trennbare Verben
- Тема 1.6.** Reflexive Verben
- Тема 1.7.** Perfekt min sein
- Тема 1.8.** Präteritum
- Тема 1.9.** Futur I
- Тема 1.10.** Zeitengebrauch

Модуль 2

- Тема 2.1.** Verben mit Vokalwechsel (starke Verben)
- Тема 2.2.** Modalverben
- Тема 2.3.** Modalverben: Gebrauch
- Тема 2.4** Imperativ
- Тема 2.5** Hauptsätze verbinden (Position 0): und, aber, oder, denn
- Тема 2.6** Hauptsätze verbinden (Position 1): deshalb, sonst, dann, darum
- Тема 2.7** Nebensätze: weil, dass, wenn
- Тема 2.8** Komparativ und Vergleichsätze
- Тема 2.9** Superlativ
- Тема 2.10** Sätze mit um...zu

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 3. Тематичний план навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання

Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1			
Тема 1.1. Verb, Personalpronomen, Nomen 1. Предмет і завдання курсу. 2. Синтаксична роль дієслова (підмет, присудок, позиція у реченні) 3. Основні форми дієслова: інфінітив, Präsens, Präteritum, Perfekt 4. Особи та відмінювання дієслова (Person, Numerus) 5. Займенники як підмет або доповнення 6. Рід іменника (der, die, das)	2	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	4
Тема 1.2. Wortstellung - Hauptsatz / Fragesatz 1. Прямий, непрямої порядок слів у розповідному реченні. 2. Ja/Nein-питання 3. Питання з питальними словами.	2	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	4

Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
4. Речення з модальними та допоміжними дієсловами.			

Тема 1.3. Kasus: Nominativ, Genitiv, Dativ, Akkusativ 1. Категорія роду. 2. Відмінювання артиклів. 3. Дієслівне керування 4. Прийменникове керування	4	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	5
Тема 1.4. Nomen: Genusregeln. Nomen: Komposita 1. Основні групи за родом (дні, місяці, квіти, дитячі слова тощо) 2. Типові закінчення для визначення роду (-ung, -chen, -heit, -er тощо) 3. Формування складних іменників (поєднання двох або більше слів) 4. Визначення роду складного слова за головним компонентом 5. Правила наголосу в Komposita (нагадування на першому слові) 6. Особливості утворення довгих складних слів у техніці, науці та повсякденному житті	2	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	4
Тема 1.5. Untrennbare und trennbare Verben 1. Невідокремлювані префікси be-, ge-, er-, ver-, ent-, emp-, zer-, miss-	4	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	6

2. Відокремлювані префікси ab-, an-, auf-, aus-, ein-, mit-, zu-, zurück- 3. Місце відокремлюваного префікса в інфінітиві та в реченні. 4. Наголос у дієсловах із префіксами 5. Особливості утворення Partizip II для дієслів із префіксами 6. Значення префіксів			
Тема 1.6. Reflexive Verben 1. Визначення 2. Зворотні займенники (Reflexivpronomen) 3. Типи: повністю зворотні, частково зворотні 4. Побудова речення зі зворотніми дієсловами	2	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	4
Тема 1.7. Perfekt mit sein 1. Перфект для дієслів руху 2. Перфект для дієслів зміни стану 3. Перфект для дієслів-винятків	2	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	4
Тема 1.8. Präteritum 1. Визначення та функції 2. Утворення Präteritum для слабких, сильних та неправильних дієслів 3. Вживання Präteritum	4	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	4
Тема 1.9. Futur I 1. Визначення та функції 2. Допоміжне дієслово werden 3. Утворення майбутнього часу	2	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	4

5. Безособова форма (рецепти, інструкції тощо)			
Тема 2.5. Hauptsätze verbinden (Position 0): und, aber, oder, denn 1. Значення сполучників 2. Порядок слів у реченні	2	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	4
Тема 2.6. Hauptsätze verbinden (Position 1): deshalb, sonst, dann, darum 1. Значення сполучників 2. Порядок слів у реченні	4	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	6
Тема 2.7. Nebensätze: weil, dass, wenn 1. Значення сполучників 2. Порядок слів у реченні 3. Особливості порядку слів у реченні з дієсловами з відокремлюваним префіксом 4. Особливості порядку слів у реченні з кількома дієсловами 5. Порядок слів у реченні з sich	4	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	6
Тема 2.8. Komparativ und Vergleichsätze 1. Ступені порівняння прикметників 2. Правила утворення Komparativ та винятки 3. Порівняльні речення (als, wie, genauso... wie, je...desto)	2	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	4
Тема 2.9. Superlativ 1. Утворення Superlativ 2. Superlativ як прислівник та як прикметник	2	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	4
Тема 2.10. Sätze mit um...zu 1. Інфінітивний зворот 2. Значення та вживання інфінітивного звороту um...zu	4	Виконати вправи до теми для самостійного опрацювання	4

3. Різниця um...zu та damit	2	
Всього	60	90

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1.1-1.10): захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів).	50
Модуль 2 (теми 2.1-2.10): захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів).	50
Разом	100

Таблиця 5.1. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентський олімпіаді, гуртку тощо	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

**Таблиця 5.2. Шкала оцінювання знань здобувачів
вищої освіти за результатами вивчення навчальної
дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

Інформаційні джерела

1. Friederike Jin, Ute Voß, Maria Funk Grammatik aktiv - Deutsch als Fremdsprache - 2. aktualisierte Ausgabe - A1-B1: Verstehen, Üben, Sprechen - Übungsgrammatik Cornelsen Verlag GmbH & Co, 2023. 264 S
2. Friederike Jin, Ute Voß, Maria Funk Grammatik aktiv B2-C1. Cornelsen Verlag GmbH & Co, 2020. 256 s.
3. Karin Hall, Dr. Barbara Scheiner Übungsgrammatik für die Oberstufe, München: Hueber-Verlag, 2022. 368 s.
4. Matthias Granzow-Emden Deutsche Grammatik verstehen und unterrichten, Narr Francke Attempto Verlag GmbH&Co., 2019. 334 s.
5. Драб Н. Л. Практична грамати́ка німецької мови: посібник для студентів вищих навчальних закладів та учнів старших класів спеціалізованих шкіл. 2-ге вид. переробл. та допов. Вінниця : Нова Книга, 2019. 280 с.
6. Geiger S. Erste Hilfe Deutsch: Grammatik einfach und klar. München : Hueber-Verlag, 2017. 96 s.
7. Jan Richter Deutsche Grammatik einfach erklärt. EasyDeutsch, 2019. 412 s.

Електронні ресурси

1. <https://cutt.ly/aRLtZ3S>
2. <https://www.goethe.de/ins/ua/uk/spr/prf/gzsd2/ueb.html>
3. https://www.cornelsen.de/sites/Online_Uebungen/Deutsch/DaF_Pluspunkt/A2/wrapper/index.html?part=3
4. <https://www.goethe.de/prj/dlp/de/unterrichtsmaterial>
5. <https://easy-deutsch.de/>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Дистанційний курс «Німецька мова: практична грамати́ка», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.

